

Рецензия
на дисертационния труд
на Маргарита Кръстева-Стойчева
на тема “Нефолклорната култура и фолклорни явления (Към развитието на
българските народни танци) 1944 - 1990”
за присъждане на образователната и научна степен “доктор на НБУ”
Рецензент: ст.н.с. II ст. д-р Валентина Георгиева Ганева-Райчева, Институт за
фолклор при Българската академия на науките

Дисертационното изследване на М. Кръстева съдържа *Увод*, 4 глави (*“Промени в културната политика в България – 1944-1990”*; *“Художествената танцова самодейност и българският фолклор през периода 1944-1990”*; *“Републикански фолклорни фестивали – 1958-1989”*; *“Анкетни и статистически данни”*), *Заключение*, *Библиография*, *Приложение. Текстове на анкети* с общ обем 230 страници. По темата на дисертацията са направени 8 публикации в специализирани издания.

Дисертационният труд е посветен на значим и неразработван в пълнота проблем за политиките към фолклорното наследство и дейностите, свързани с неговото съхранение и пресъздаване на сцена в периода на социалистическо управление в България.

М. Кръстева анализира развитието на фолклорното танцово изкуство, като систематизира опита на българската фолклористика (нейните търсения и отговори) в осмисляне на процесите, свързани с трансформациите във фолклора, с културните политики към фолклорното наследство и традиции.

Бих искала да открия следните положителни и приноси моменти на изследването:

Проблемът за развитието на българските фолклорни танци е поставен в широк политически, социален и културен контекст. Проучена и анализирана е обемна научна и документална литература за един продължителен и нееднороден период (1944-1990 г.).

Направен е сериозен опит за осмисляне на термините „фолклор”, „фолклорна и нефолклорна култура”, „самодейно изкуство”, „професионално изкуство”, „специализирано и неспециализирано изкуство”, „постфолклорна танцова култура”.

За първи път се прави цялостен преглед на литературата, свързана с развитието на българската фолклорна хореография в периода 1944-1990 г. Детайлно се проследяват процесите на интерпретиране на танцовия фолклор,

трансформациите в танцовия фолклор на сцена, влиянието на професионалното изкуство, на чужди култури върху българския танц.

Осъществен е аналитичен прочит на явлението „художествена самодейност” в неговата динамика, като са изведени положителните и отрицателните страни на културното движение.

Извършен е критичен преглед на фестивалите на художествената самодейност, като са открити различни процеси – динамика на избирания репертоар, на критериите към изпълнителите, ролята на фестивалите за развитието на българското фолклорно танцово изкуство и др.

Открито е влиянието на професионалното изкуство върху самодейното.

Дисертационният труд е принос към терминологичното изясняване на понятийния апарат на българската народна хореография.

Проведената анкета откроява отношението на хореографите към понятия като автентичен танц, обработка на танца, аранжмент на танца, композиция, постановка, вижданията на специалистите за развитието на танцовото изкуство през разглеждания период.

Дисертантката се е запознала и осмислила основната научна литература по проблема.

В духа на критичните бележки бих искала да отбележа използването на пространни цитати на отделни места за сметка на аналитичен поглед, както и наличие на неуместни лични тълкувания и оценки.

Независимо от направените бележки предложеният от Маргарита Кръстева дисертационен труд трябва да бъде оценен много положително.

Убедено се присъединявам към решението да се присъди на Маргарита Кръстева-Стойчева образователната и научна степен “доктор на НБУ”.

31.05.2010 г.

Подпис:

